

FOCUS OP VROUWEN

NIEUWSBRIEF AMNESTY INTERNATIONAL VROUWENRECHTENTEAM

EDITORIAAL

Met deze nieuwe Focus op Vrouwen heeft het Vrouwenrechtenteam van Amnesty International Vlaanderen heel wat interessants in petto op het vlak van achtergrondinformatie, actie, lezen en schrijven!

Tijdens de internationale vrouwendag van 8 maart besteedde het Belgisch Ontwikkelingsagentschap aandacht aan de genderkloof in de landbouw. Welke rol spelen plattelandsvrouwen in de strijd tegen armoede en honger? Hoe ziet de genderkloof in de landbouw eruit, hoe kunnen we de kloof dichten en welke positieve gevolgen zal dat met zich meebrengen? Meer weten? Kijk snel binnenin.

Bovendien plaatsen we de vraag naar gerechtigheid centraal. Na meer dan 15 jaar wachten de talrijke slachtoffers van seksueel geweld tijdens de oorlog in Bosnië en Herzegovina immers nog steeds op gerechtigheid en herstel. Amnesty klaagt deze situatie aan in het rapport 'Old crimes, same suffering'. Ook de filmbespreking van 'The Whistleblower', neemt ons mee naar Bosnië. De film brengt het verhaal van Kathryn Bolkovac die de handel in jonge meisjes voor seksuele diensten en de rol van de VN erin aan het licht bracht. In de Malediven getuigen verschillende vrouwen verder over willekeurige arrestaties en ongewenste intimiteiten tijdens een anti-overheidsprotest. Amnesty vraagt om de vrijlating van deze vrouwen en een onderzoek naar de beschuldigingen. Tot slot schrijven we ook voor gerechtigheid. Schrijf mee naar de Tunesische overheid voor de moord op Manal Boualagi, die dodelijk getroffen werd tijdens hervormingsprotesten.

En natuurlijk is er ook actie, onder het motto 'Kunst om een einde te maken aan FGM'. Op 5 maart 2012 werd in Cyprus in het kader van de End FGM campagne het kunstevenement 'Art for Action' gelanceerd. Vier internationale kunstenaars, onder wie de Belgische ontwerper Walter Van Beirendonck, maakten een kunstwerk op basis van de gesigneerde rozenblaadjes die tijdens de campagne verzameld werden. Na een reis door Europa wordt de tentoonstelling op het eind van dit jaar getoond in Brussel tijdens een Europees evenement. Zorg dat je erbij bent!

Ongewenste intimiteiten in de Malediven

© Amnesty International

Op 19 maart 2012 was er in de Malediven een protest door de Maledivische Democratische Partij (MDP) tegen de speech van de nieuwe president Wahid bij de opening van het parlement. Tijdens deze anti-overheidsprotesten werden heel wat vrouwen gevangen genomen. Amnesty International vraagt aan de overheid om de beschuldigingen te onderzoeken en vraagt de vrijlating van deze vrouwen.

Sinds 7 februari zijn er protesten in de hoofdstad Malé en andere steden om de vorige president Mohamed Nasheed te steunen. Telkens opnieuw werden deze protesten onderdrukt door de politie en het leger. Tegenwoordig worden vreedzame protesten dagelijks onderdrukt en worden gewelddadige en vernederende praktijken daarbij niet geschuwd.

Volgens getuigenissen werden vrouwen tijdens en na hun arrestatie geslagen. Tijdens hun gevangenschap moesten de vrouwen naakt lichaamsonderzoeken ondergaan op verdenking van drugssmokkel in de genitaliën. Ze werden gedwongen om zich uit te kleden en te hurken. Er zijn echter geen aanwijzingen dat deze

vrouwen schuldig waren aan gewelddadig verzet of drugsmokkel. Hun arrestatie moet dus gezien worden als arbitrair. Meldingen van mishandeling en ongewenste intimiteiten ten opzichte van vrouwen zijn niet nieuw. Maar nu maakt de politie ook gebruik van vernederende lichaamscontroles op basis van valse beschuldigingen.

Getuigenis

De 22-jarige Husra H. vertelde hoe vier vrouwelijke agenten haar naast de MDP-bureaus gevangen namen op 19 maart. Terwijl ze werd geboeid aan de handen, werd ze geslagen in de maag en werden haar borsten verwrongen. Daarna werd ze overgeplaatst van het politiestation naar de gevangenis. "Ze sloegen me met elektrische kabels, daarna dwongen ze me om me uit te kleden. Ze namen verder een urinestaal en voerden een lichaamscontrole uit. Ze dwongen me om me te hurken om verschillende lichaamscontroles uit te voeren. Ze wilden me vernederen en waren constant vreselijke woorden aan het roepen".

Stefanie Gryson

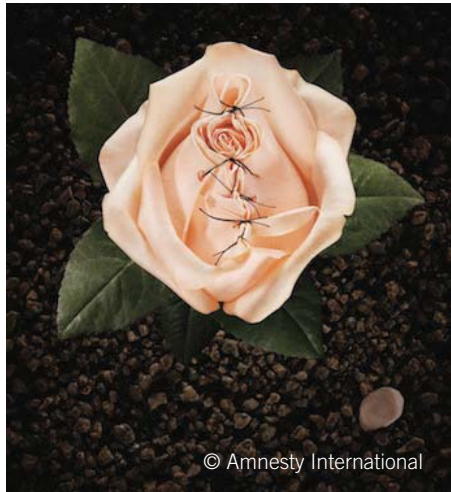

'Art for Action'. Kunst om een einde te maken aan vrouwelijke genitale verminking

De Europese End FGM Campagne (Female Genital Mutilation, of vrouwelijke genitale verminking) is een initiatief van Amnesty International en 14 Europese NGO's. Deze campagne geeft een stem aan de naar schatting 500.000 vrouwen en meisjes die met vrouwelijke genitale verminking leven in Europa, om een einde brengen aan deze wrede praktijk.

Vrouwelijke genitale verminking is een ernstige schending van de mensenrechten. Het heeft zware levenslange fysische en psychologische gevolgen. Maar liefst 180.000 vrouwen en meisjes lopen elk jaar risico op genitale verminking in Europa. In 2010 beloofde de Europese Unie een strategie te ontwikkelen ter bestrijding van geweld tegen vrouwen, waaronder vrouwelijke genitale verminking. Concrete plannen zijn echter uitgebleven. Eind 2010 hebben 42.000 activisten doorheen Europa rozenblaadjes gesigineerd. Deze symbolische actie roept Europese beleidsmakers op om gemaakte beloftes omtrent FGM en geweld tegen vrouwen na te leven.

Om deze END FGM campagne kracht bij te zetten, heeft men het unieke kunstevenement 'Art for Action' opgezet. Maar liefst 4 internationale kunstenaars hebben op vrijwillige basis kunstwerken gemaakt met de gesigineerde rozenbladeren. De kunstwerken worden getoond op een Europese tentoonstelling en is op 5 maart 2012 in Cyprus begonnen. In de lente reist ze door Portugal en Italië. Op het einde van dit jaar wordt ze in Brussel getoond met een Europees evenement als hoogtepunt.

ste van drie zusters die zijn opgegroeid in de winkel van de beroemde Fendi familie. Reeds op jonge leeftijd wist ze haar eigen stijl en visie te ontwikkelen en haar liefde voor landbouw en mode te combineren. Vandaag is ze actief in de biolandbouw en werkt ze als ontwerper met gerecycleerde materialen.

"Elk kunstwerk vertegenwoordigt de eisen van de mensen. Elk kunstwerk is een herinnering aan Europa om haar belofte waar te maken. Door kunstenaars en activisten samen te brengen dagen we onze beleidsmakers uit om creatieve oplossingen te vinden om een einde te maken aan vrouwelijke genitale verminking" zegt Christine Loudes, directeur van de END FGM Campagne.

De kunstenaars die meedoen:

Walter van Beirendonck: Deze Belgische ontwerper heeft een indrukwekkende internationale carrière van meer dan 30 jaar. Hij is bekend om zijn kleurrijke stukken, een unieke perceptie van schoonheid, spectaculaire modeshows en het verwerken van sociale kritiek in zijn ontwerpen. Dit is zijn tweede samenwerking met Amnesty International.

Ilaria Venturini Fendi: Ilaria is de jong-

Adriana Bertini: Voor de Braziliaanse kunstenares Adriana hangen activisme en kunst samen. Ze werkte o.a. met HIV-positieve mensen en andere risicogroepen. Tegelijk maakte Adriana carrière in design en mode en werd ze bekend door haar creatieve werken zoals de Condomart stukken. Haar huidige projecten zijn een unieke combinatie van aidspreventie en kunst.

Naya Evangelou: Naya verwerkt de schending van vrouwenrechten op een creatieve manier in haar kunst. 'Fones', of 'stemmen' in het Grieks, is haar stuk voor Amnesty International. Het is een kledingstuk dat de kwetsbaarheid van de mensheid aantoont en de bijkomende risico's aantoont voor zwangere vrouwen ten gevolge van genitale verminking.

Noëlle Michel

De genderkloof in de landbouw

© Amnesty International

Op woensdag 8 maart 2012 kwam Eve Crowley (Deputy Director, Gender, Equity and Rural Employment Division) van de Voedsel- en landbouworganisatie (FAO), naar Brussel om de rol van plattelandsvrouwen in de strijd tegen armoede en honger te belichten. Dit seminarie werd georganiseerd naar aanleiding van Internationale Vrouwendag door het Belgisch Ontwikkelingsagentschap (BTC-CTB).

Honger in de wereld en de ondergeschikte rol van plattelandsvrouwen

Het meest recente Global Monitoring Report (2012), waarin een stand van zaken wordt opgemaakt van de vooruitgang ter verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen, besteedde dit jaar extra aandacht aan de impact van hoge voedselprijzen op het streefdoel om honger en armoede te halveren tegen 2015 (MDG 1). De vooruitzichten zijn somber. Arme gezinnen besteden door stijgende en volatiele voedselprijzen een steeds groter aandeel van hun inkomen aan voedsel. Door deze da-

lende koopkracht groeit het aantal armen in de meeste ontwikkelingslanden. Voor 2007-2008 zou dit aantal door de voedselproblematiek gestegen zijn met 95,6 miljoen. Voor het jaar 2010-2011 zijn daar nog 36 miljoen mensen bijgekomen. Tegen 2015 wordt voorspeld dat maar liefst 1 miljard mensen op de wereld in extreme armoede zal verkeren.

In de strijd tegen honger en armoede kan het dichtnemen van de genderkloof in de landbouw een positief effect hebben op de landbouwsector en de samenleving. Vrouwen nemen gemiddeld 43% van de landbouwactiviteiten in ontwikkelingslanden voor hun rekening. Dit cijfer is waarschijnlijk in werkelijkheid nog hoger omdat vrouwen hun landbouwactiviteiten niet onmiddellijk aangeven als 'werk', omdat het vaak behoort tot het huishoudelijke takenpakket. Bovendien werken plattelandsvrouwen vaak langer dan mannen. Ondanks het feit dat vrouwen minder vertegenwoordigd zijn, is hun bijdrage dus waarschijnlijk veel groter dan de

huidige cijfers doen vermoeden.

Ook over de productiviteit van vrouwen heersen er misverstanden. Zo hebben studies in het verleden uitgewezen dat de oogst bij plattelandsvrouwen gemiddeld lager is dan bij mannen. Intussen wordt dit verschil niet verklaard door een minder efficiënte manier van werken, maar door de verminderde toegang tot bijvoorbeeld zaden, meststoffen en werktuigen. In tegenstelling tot mannen zijn vrouwen in het algemeen benadeeld op het vlak van landtoegang, vee, onderwijs, financiële diensten en technologie. Als ontwikkelingslanden vorderingen zouden boeken op het vlak van gendergelijkheid, zou de oogst met maar liefst 20 tot 30% kunnen stijgen, aldus het FAO. Dit zou de totale output van de landbouwsector met 2,5 tot 4% doen toenemen in het Zuiden. Theoretisch zou dit tussen 100 en 150 miljoen mensen uit de hongersnood kunnen halen. De genderkloof heeft dus enorme gevolgen voor de voedselzekerheid, het menselijk kapitaal en de economische groei in ontwikkelingslanden.

© Amnesty International

Obstakels in de toegang tot land

Volgens het FAO zijn 7 kwesties cruciaal om de genderkloof in de landbouw te dichten: onderwijs, financiële diensten, informatie, landtoegang, waardig werk, technologie en de manier waarop men vee houdt. De discriminatie van vrouwen bij toegang tot land is in alle ontwikkelingslanden flagrant aanwezig. In de landen waarvoor data beschikbaar zijn, zijn amper 10 tot 20% landbezitters vrouwen. Bovendien zijn de percelen van huishoudens geleid door vrouwen gemiddeld kleiner en hebben vrouwen minder toegang tot land dat verhuurd kan worden. Vaak is de grond ook slechter van kwaliteit wat de oogst negatief beïnvloedt. Het FAO heeft een aantal beleidsaanbevelingen geformuleerd om deze ongelijkheid concreet aan te pakken: het installeren van wettelijke kaders om discriminatie strafbaar te maken (naast het erkennen van gewoonterecht); het aanpassen van bureaucratische procedures; het verzamelen van data; het instellen van gendergerelateerde doelstellingen en een adequaat evaluatie- en monitoringsysteem. Dit zijn technocratische procedures die misschien niet de kern van het probleem raken en dus op zich onvoldoende zijn. De andere aanbevelingen van het FAO zijn minstens even belangrijk: investeren in beter onderwijs, vrouwen inlichten over hun rechten, hun stem laten horen en hen een actieve rol laten opnemen in beleids-

processen.

Complexe problemen en het bredere plaatje

De hoofdboodschap die het FAO meedeelde op Vrouwendag 2012 is dat het economisch verantwoord is om gelijke toegang te faciliteren voor vrouwen die actief zijn in de landbouw. Maar het spreekt voor zich dat dit geen gemakkelijke opdracht is.

Volgens mevrouw Crowley (FAO) is er terecht veel werk aan de winkel. Ze sprak lof over de inspanningen die de Belgische ontwikkelingssamenwerking levert in haar interventies in het Zuiden. Gendergelijkheid is immers een van de vijf transversale thema's in het Belgische ontwikkelingsbeleid en het uitvoerend agentschap BTC-CTB tracht daartoe serieuze stappen te ondernemen. Volgens Dominique Morel, landbouwexperte van BTC-CTB, staat de 'empowerment' van vrouwen centraal in de landbouwstrategie van BTC-CTB en worden nieuwe programma's stelselmatig vanuit de zogenaamde genderblik geformuleerd. Concreet gebeurt dit door het bevragen van vrouwengroepen om hun noden beter in te schatten; het vrijmaken van fondsen om genderacties positief te stimuleren; het maken van context-analyses van rurale vrouwen in de maatschappij (o.a. in Burundi), etc. Maar de hefboom van kleine donoren zoals België, of zelfs internationale ontwikkelingssamenwerking in zijn geheel,

mist de kracht om de voedselproblematiek in ontwikkelingslanden alleen aan te pakken. Het is niet enkel een kwestie van landbouwproductie (en zeker geen mondiaal gebrek aan voedsel), het gaat ook om coherentie in de landbouwpolitiek - zowel in het 'Noorden' als in het 'Zuiden'.

Crowley benadrukte in haar uiteenzetting tot slot de rol van mannen in de strijd voor gendergelijkheid en riep zelfs op tot een rondje applaus voor het grote aantal mannen in de zaal: "Jullie aanwezigheid toont dat jullie voor jullie dochters, moeders, zussen of vrouwen een gelukkig leven willen, waarin ze rechtvaardig behandeld worden." Maar deze omslag is niet vanzelfsprekend, zeker indien culturele en maatschappelijke tradities aan de grond liggen van de man-vrouw-verhoudingen in ontwikkelingslanden. Als buitenstaander is het aankaarten van traditionele rollenpatronen een uiterst delicate zaak. Desalniettemin vertrekt de visie van het FAO vanuit een mensenrechtenperspectief dat het Vrouwenrechtenteam enkel maar kan onder schrijven.

Nai Han Lau

Meer weten?

www.fao.org/sofa/gender/home/en/
www.btcctb.org/nl/news/fao-btc-genderkloof-landbouw-dichten-economisch-zinvol

Bosnië-Herzegovina: nog steeds geen gerechtigheid voor slachtoffers van seksueel geweld

© Amnesty International

Tijdens de oorlog in Bosnië en Herzegovina (1992-1995) werden duizenden vrouwen en meisjes het slachtoffer van verkrachting en andere vormen van seksueel geweld. Ondanks internationale verontwaardiging en ruime media-aandacht, wachten de overlevenden meer dan 15 jaar later nog steeds op gerechtigheid. Terwijl zij hun verwoeste levens weer proberen op te bouwen, lopen de daders nog ongestraft vrij rond. In het rapport 'Old crimes, same suffe-

ring: No justice for survivors of wartime rape in north-east Bosnia and Herzegovina' klaagt Amnesty deze situatie aan.

Politieke impasse

In 2010 deed de regering van Bosnië en Herzegovina een aantal toezeggingen die de toegang tot gerechtigheid, waarheid en herstel voor de slachtoffers moest verzekeren. Zo zou er een nationaal programma komen voor vrouwen

die slachtoffer werden van seksueel geweld tijdens conflicten en daarbuiten. Dit initiatief beoogt enerzijds het verbeteren van de sociale, economische en gezondheidssituatie van de overlevenden en anderzijds het verminderen van het stigma waarmee zij geconfronteerd worden. Maar door de voortdurende politieke impasse op nationaal niveau is de uitwerking van dit programma nog steeds niet rond.

Toevluchtsoord

Het gebrek aan vooruitgang in de zaak, motiveerde Amnesty om de huidige situatie van overlevenden in het kanton Tuzla in het noordoosten van Bosnië-Herzegovina te onderzoeken. Hier wonen vele overlevenden die via lokale autoriteiten toegang proberen te krijgen tot gerechtigheid en herstel. Tijdens de oorlog werden duizenden Bosnische moslims gedwongen het door de Serviërs gecontroleerd gebied te verlaten. Velen vonden in Tuzla een toevluchtsoord en bleven hier na het conflict omdat ze niet naar huis wilden of konden terugkeren. Ze werden tijdens het conflict slachtoffer van talrijke misdaden zoals verkrachting en andere vormen van foltering. Ze werden geconfronteerd met seksuele slavernij, gedwongen verdwijningen en willekeurige detentie. Vele onder hen verloren hun geliefden en familie. De vrouwen vertelden over hun vergeefse pogingen om toegang te krijgen tot de rechtbank, om hun basisrechten uit te oefenen of om officieel erkend te worden als burgerslachtoffers van de oorlog.

Daders blijven ongestraft

Geen van de daders van de misdaden tegen de vrouwen die Amnesty interviewden is al berecht. Hiervoor zijn verschillende verklaringen. Politici ontkennen hardnekkig dat deze misdaden plaatsvinden, wat wijst op het onderliggende gebrek aan politieke wil om te handelen. Bovendien kent Bosnië-Herzegovina een complex gerechtelijk systeem en kampt men met een groot gebrek aan middelen. Van de duizenden vermeende misdaden begaan tegen vrouwen, zijn sinds 1995 minder dan veertig zaken behandeld door het Internationaal Strafhof voor het Voormalig Joegoslavië en door nationale en lokale rechtbanken. De straffeloosheid van het seksueel geweld tijdens de oorlog wordt nog verergerd door het gebrek aan middelen en gepaste faciliteiten in de rechtbanken zelf. Overlevenden die bereid zijn te getuigen, krijgen nauwelijks of geen begeleiding en de rechtbanken beschikken niet over basisfaciliteiten om andere trauma's te voorkomen. Bovendien hebben sommige getuigen nood aan extra psychosociale hulp. Deze hulp ontbreekt.

Het lage aantal vervolgingen is het gevolg van een aantal factoren. Amnesty gelooft dat het gebrek aan infrastruc-

tuur en middelen die nodig zijn om dergelijke zaken te onderzoeken en vervolgen, een grote rol speelt. Het ontmoedigt overlevenden om getuigenissen af te leggen. Hierdoor is het moeilijk voor aanklagers om hun onderzoek af te ronden. Getuigenissen van overlevenden zijn vaak het enige beschikbare bewijs. Bovendien zijn onderzoekers en aanklagers niet voldoende opgeleid om met zaken over seksueel oorlogsgeweld om te gaan. De vrouwen die Amnesty interviewde gaven ook aan dat ze niet op de hoogte worden gehouden van de vorderingen in hun dossiers.

Beperkt herstel

Bosnië-Herzegovina is onder internationaal recht verplicht om in herstel te voorzien voor de schade veroorzaakt door misdaden begaan tijdens de oorlog. Het gerechtelijk systeem heeft op dit vlak gefaald. De staat is er niet in geslaagd overlevenden gepast herstel te bieden en er is geen omvattend herstelprogramma voorzien. In een aantal gevallen kunnen slachtoffers wel aanspraak maken op de status van 'burger-slachtoffer van de oorlog'. Dit statuut biedt een aantal voordelen, maar er zijn serieuze hiaten en onregelmatigheden in de toepassing ervan. Hoewel dit statuut een belangrijke symbolische erkenning vormt, is het niet zaligmakend. Zelfs met dit statuut blijken de overlevenden geen aanspraak te kunnen maken op bepaalde voordelen zoals gezondheidsvoorzieningen en medicatie op voorschrift. Nochtans zijn deze cruciaal in het herstelproces. Vele vrouwen kampen vandaag nog steeds met ernstige psychische en lichamelijke problemen zoals posttraumatische stress, angst, seksueel overdraagbare aandoeningen, diabetes, hoge bloeddruk en slapeloosheid. Toch krijgen velen niet de nodige medische behandeling en zelfs met bijstand kunnen de meesten zich de voorgeschreven medicijnen toch niet veroorloven.

Lokale initiatieven

De rechten van de overlevenden zouden een prioriteit moeten zijn voor centrale en lokale autoriteiten, maar lokale instellingen blijken niet over de middelen te beschikken om gepaste bijstand te kunnen verlenen aan slachtoffers. Waar overheidssteun ontbreekt, ontstaan er gelukkig lokale initiatieven. Tot nu toe konden de overlevenden terugvallen op de psychosociale en medische bijstand

van vrouwen-NGOs in Tuzla. Ondanks de vele uitdagingen, is hun toewijding in het bieden van kwalitatieve en gespecialiseerde zorg voor deze vrouwen opmerkelijk.

Tijd voor gerechtigheid

"Ik overleefde. Ik weet alleen niet hoe. Het leven is hard, maar ik moet voort en ik doe mijn best. We moeten vechten voor onze rechten. We kunnen niet blijven wachten tot iemand ons komt helpen. Zo is het nu eenmaal." Dit getuigde één van de vrouwen in Tuzla. De innerlijke kracht van deze vrouwen is bewonderenswaardig.

Hoe lang moeten deze vrouwen die slachtoffer werden van gruwelijke oorlogsmisdaden nog wachten op gerechtigheid? Het is de hoogste tijd dat de regering van Bosnië en Herzegovina haar verantwoordelijkheid opneemt en ervoor zorgt dat slachtoffers van seksueel geweld tijdens de oorlog hun recht op waarheid, herstel en gerechtigheid kunnen uitoefenen. Daarom verzoekt Amnesty – bijna 20 jaar na het einde van de oorlog - de staat en de autoriteiten in Bosnië-Herzegovina hun verplichtingen eindelijk na te komen. De nieuwe regering, die werd gevormd op het einde van 2011, moet dringend haar bereidheid tonen om gemaakte beloftes te respecteren en uit te voeren.

Nicky Broeckhoven

© FETHI BELAID/AFP/Getty Images

Stuur een brief naar:

Minister of Human Rights and
Transitional Justice, Samir Dilou
Ministry of Human Rights and
Transitional Justice
Rue du 2 Mars 1934
Le Bardo 2000 Tunis
Tunisie
Fax: +216 71 662 255
Posttarief: € 1,19
(prijs per volumeaankoop) of € 1,29
(prijs per stuk of frankeertarief)

Kopie naar:
Ambassade Tunesië
Ambassadeur Mohamed Ridha FARHAT
Tervurenlaan 278
1150 SINT-PIETERS-WOLUWE
Posttarief: € 0,65
(prijs per volumeaankoop) of € 0,75
(prijs per stuk of frankeertarief)

Eventuele antwoorden graag aan
Amnesty International bezorgen.
Meer schrijfacties op:
www.amnesty.be/schrijfacties

Manal Boualagi, een 26 jarige moeder van twee kinderen, werd op 9 januari 2011 dodelijk getroffen door een kogel. De impact van de kogel suggereert dat dit het werk was van een scherpschutter. Die dag werd er met scherp geschoten op demonstranten tijdens hervormingsprotesten. Manal was een ongelukkige voorbijganger, die terugkwam van een bezoek aan haar moeder. Haar familie diende in maart 2011 een klacht in en haar moeder legde een verklaring af, maar een jaar later is er nog niemand verantwoordelijk gesteld.

In mei 2011 werd besloten om alle zaken te verwijzen naar de militaire rechtbank. Ook daar legt de moeder een verklaring af in januari 2012. In verschillende zaken is er ook sprake van gebreken in het onderzoek én van bedreigingen t.o.v. getuigen, advocaten en familie van de slachtoffers.

De familie van Manal houdt twee veiligheidsofficieren verantwoordelijk voor de dood van Manal omdat zij de orders gaven tot schieten. Eén officier is ondervraagd en de andere weigert voor de rechtbank te verschijnen. Beiden officieren bleven onaangetast in hun functie.

Schrijf voor 31 augustus een beleefde brief naar de Tunesische autoriteiten. Vraag om een volledig, onafhankelijk en onpartijdig onderzoek. De schuldigen moeten berecht worden.

VOORBEELDBRIEF

(plaats, datum)

Plaats en datum

Dear Minister,

Please allow me to raise my concern about Manal Boualagi, a mother of two who was killed in January 2011. The perpetrators of her killing have not yet been brought to justice.

I demand that the Tunisian authorities ensure full, independent and impartial investigations into the death of Manal Boualagi and try anyone found responsible for her death in fair proceedings, without resorting to the use of the death penalty.

Yours sincerely,
(Naam, adres, handtekening)

'The Whistleblower'

The Whistleblower (2011, regie: Larysa Kondracki) is gebaseerd op het leven en het boek van Kathryn Bolkovac. Bolkovac was een Amerikaanse politieagente die in 1999 na de oorlog in Bosnië werd gerekruteerd als lid van de internationale VN politie-eenheid om de plaatselijke politie op te leiden.

Al snel werd ze verantwoordelijk voor gendergerelateerde dossiers binnen het departement van mensenrechten. Daarbij zorgde ze onder anderen voor de eerste veroordeling voor huiselijk geweld. Haar leven werd echter helemaal ondersteboven gegooid toen ze op een meisje stuitte dat gesmokkeld, verkracht en geslagen was. Verder onderzoek toonde aan dat zij niet het enige slachtoffer was. Sinds het einde van de oorlog werden veel jonge meisjes gesmokkeld om de internationale gemeenschap te voorzien van seksuele diensten - een zeer bloeiend handeltje zo bleek. VN-waarnemers (en andere individuen binnen de internationale gemeenschap) maakten zich niet enkel schuldig aan het bezoeken van de prostitutiebars. Ze werden ook betaald om pooiers te waarschuwen voor raids en om ontsnapte meisjes terug te brengen. Ze waren zelfs betrokken bij het verhandelen van de meisjes.

Geschokt door deze ontdekking, trachtte Kathryn dit bij haar oversten aan het licht te brengen. Daarbij stuitte ze echter op verzet binnen de VN, de Amerikaanse overheid en het bedrijf dat haar tewerkstelde. Geen van hen wilde in verlegenheid gebracht worden. Haar

dossiers verdwenen en de hele affaire werd in de doofpot gestopt. Uiteindelijk werd Kathryn bedreigd, onrechtmatig ontslagen en gedwongen terug naar huis te keren. De wanhoop nabij, kwam ze naar buiten met haar verhaal. Maar niemand werd gestraft en slechts enkelen werden ontslagen.

Een doorbraak kwam er in 2004. In dat jaar kwam een hele reeks misbruiken door VN-personeel aan het licht in de D.R. Congo, waar kinderen seksuele diensten verrichten voor een schamele 'verloning' van enkele eieren of vijf Amerikaanse dollar. In verlegenheid gebracht door deze en gelijkaardige feiten in landen waaronder Liberia, Ivoorkust, Colombia, Somalië, Soedan, stelden de VN een zero-tolerantiebeleid in met duidelijke gedragscodes.

Dit betekent niet dat alle problemen van de baan zijn. Lidstaten zijn immers zelf verantwoordelijk zijn voor de mensen die ze naar het buitenland zenden voor een internationale troepenmacht onder VN-vlag. Als iemand zich misdraagt, kunnen de VN deze persoon wel ontslaan, maar de lidstaat zelf beslist over eventuele vervolging en bestrafing. Dit gebeurt nog steeds te weinig. Bovendien bestaat er nog steeds een sterke 'boys will be boys' - mentaliteit. Deze film hoopt het onderwerp bij het grote publiek kenbaar te maken om zo de druk op de VN te verhogen. Mensenhandel en het misbruiken van de lokale bevolking zijn immers onaanvaardbaar.

Niki Dheedene

Focus op vrouwen is een driemaandelijks nieuwsbrief van het Amnesty International Vrouwenrechtenteam. De ingenomen standpunten vertegenwoordigen niet noodzakelijk de standpunten van Amnesty International.

REDACTIE:

Nai Han Lau (eindredactie),
Anke Van Vossle, Stefanie Gryson,
Noëlle Michel, Nicky Broeckhoven,
Niki Dheedene

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Karen Moeskops
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen

VORMGEVING:

Danny Wyts - Drukkerij WAG

REDACTIEADRES:

Amnesty International Vlaanderen vzw
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen
T: 03 271 16 16
F: 03 235 78 12
E: annemie_vanuytven@hotmail.com
W: www.amnesty.be

Wil je de Focus op Vrouwen gratis ontvangen?
Contacteer dan Kris Laurijssen via
03 271 16 16 of mail je volledige thuisadres
naar KrisL@aivl.be

Wil je graag een elektronische versie van
Focus op Vrouwen in je mailbox ontvangen?
Surf naar www.amnesty.be/vrouwen en schrijf
je in.

Amnesty International is een wereldwijde
onafhankelijke en onpartijdige organisatie die
de naleving van alle mensenrechten nastreeft
door onderzoek en actie.

Onze activisten worden gedreven door
verontwaardiging over ernstige mensen
rechtenschendingen en door hoop op een wereld
waarin alle mensenrechten werkelijkheid zijn
voor alle mensen.

Giften zijn welkom op rekeningnummer
000-0000082-82. Giften vanaf 40 euro op
jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Meer info over
hoe U Amnesty International kan steunen,
lees Je op www.amnesty.be/steunons.

